

BIBLIOGRAFICKÝ SOUPIS PRACÍ JOSEFA ČEŠKY

Bibliografické zkratky: ČsČH = Československý časopis historický; DaS = Dějiny a současnost; EdF = Erträge der Forschung; IdF = Impulse der Forschung; Informace ČsSSPVZ = Informace Čs. společnosti pro šíření politických a vědeckých znalostí; Informátor KD KPÚ = Informátor kabinetu dějepisu Krajského pedagogického ústavu v Brně; LF = Listy filologické; Ročenka UJEP = Ročenka Univerzity J. E. Purkyně v Brně; Rt = Rt — čtení na konec týdne (sobotní příloha Rovnosti); SPFFBU = Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity: C — řada historická, E — řada archeologicko-klasická; Spisy UJEP FF = Spisy Univerzity J. E. Purkyně v Brně, filozofická fakulta; VaŽ = Věda a život; Zprávy JKF = Zprávy Jednoty klasických filologů; WdF = Wege der Forschung.
Do soupisu nejsou pojaty drobné zprávy, příležitostné překlady, recenzní činnost pro nakladatelství a práce v lednu 1987 ještě nedokončené.

1955

Deset tisíc Corneliů (De decem milibus Corneliorum). LF 3 (78), 1955, 177—181.

Friedrich Karl Kienitz, Die politische Geschichte Ägyptens vom 7. bis 4. Jahrhundert vor der Zeitwende, Berlin 1953. LF 3 (78), 1955, 125—127.

A. G. Bokščanin, Socialnyj krizis Rimskoj imperii v I veke n.e. Izdatelstvo Moskovskogo Universiteta 1954. LF 3 (78), 1955, 281—283.

Pavel Oliva, Raná řecká tyrannis, Studie k otázce vzniku státu. ČSAV — Studie a prameny, sekce filosofie a historie, sv. 7, Praha 1954. SPFFBU, C 2, 1955, 129—131.

Jan Burian, Evropské rudné doly za římského císařství, jejich správa a pracovníci v nich. Acta Universitatis Carolinae 1954, I, Praha 1954. SPFFBU, C 2, 1955, 131 až 132.

Jean Béranger, Recherches sur l'aspect idéologique du principat, Bâle 1953. SPFFBU, C 2, 1955, 134.

J. Van Ooteghem, Pompée le Grand, bâtisseur d'Empire. Namur-Louvain-Paris 1954. SPFFBU, C 2, 1955, 134.

1956

Frugi mancipia a servi vincti u Plinia, Epist. III 19 (Frugi mancipia i servi vincti u Plinija, ep. III 19 — Frugi mancipia und servi vincti bei Plinius, Ep. III 19). LF 4 (79), 1956, 24—31.

Nenávist Římanů ke kralovládě a její příčiny (Nenavist' rimljan k car-skoj vlasti i jeje pričiny — Über den Hass der Römer gegen das Königtum und seine Ursachen). SPFFBU, C 3, 1956, 5—24.

O ničení pracovních nástrojů antickými otroky (Ob uničtoženii antičny-mi rabami orudij truda — Über die Vernichtung der Arbeitsgeräte von antiken Sklaven). SPFFBU, E 1, 1956, 136—144.

O vzniku jednoho z bohů. VaŽ, 1956, 161—162.

Osud nemocných a starých otroků v římské společnosti. VaŽ, 1956, 522 až 523.

A. Stein, Die Präfekten von Ägypten in der römischen Kaiserzeit, Bern 1950. LF 4 (79), 1956, 154—155.

Ernst Hohl, Kaiser Commodus und Herodian, Berlin 1954. LF 4 (79), 1956, 156.

Sovětská diskuse o přechodu otrokářského řádu k feudalismu. SPFFBU, C 3, 1956, 160—164.

V. I. Avdijev, Dějiny starověkého Východu. SNPL Praha 1955. SPFFBU, E 1, 1956, 185—187.

Borys Zapicki, Poglady prawne niewolników i proletariuszy rzymskich. Łódź 1955. SPFFBU, E 1, 1956, 193—196.

1957

K zákazům kastrace otroků v I. století n. l. (O zapreščenijach kastracii rabov v I v.n.e. — Zu den Verboten der Sklavenkastration). SPFFBU, E 2, 1957, 125—128.

Před dvěma tisíci lety. VaŽ, 1957, 563—565.

J. C. DeCraft-Johnson, Velikost a sláva Afriky. Zaniklé říše a kultury černošské. Praha 1956, SPFFBU, C 4, 1967, 176.

C. W. Westrup, Some Notes on the Roman Slave in Early Times. A comparative sociological study. København 1956. SPFFBU, E 2, 1957, 180—181.

1958

Odstupňování zemědělských celků ve starověké Itálii (Raspredelenije po veličine sel'skochozjajstvennych jedinic drevnej Italii. — Die Abstufung der Landwirtschaften im alten Italien). SPFFBU, C 5, 1958, 5—10.

Die öffentliche Meinung und die Sklaven zu Zeiten des Prinzipats (Veřejné mínění a otroci za principátu — Obščestvennoje mnenije i raby v period principata). SPFFBU, E 3, 1958, 140—142.

N. A. Maškin, Dějiny starověkého Říma. 2. vyd. Praha 1957. SPFFBU, E 3, 1958, 151—152; ČsCH VI, 1958, 799.

Friedrich Pfister, Alexander der Grosse in den Offenbarungen der Griechen, Juden, Mohammedaner und Christen. Berlin 1956. SPFFBU, E 3, 1958, 155.

S. Georgieva—V. Velkov, Bibliografija na bǎlgarskata archeologija (1879—1955). Sofia 1957. SPFFBU, E 3, 1958, 155.

1959

Diferenciace otroků v Itálii v prvních dvou stoletích principátu (Differenzierung der Sklaven in Italien in den ersten zwei Jahrhunderten des Prinzipats). Spisy UJEP FF, sv. 62, Praha—Brno 1959, 133 stran.

Počátky křesťanství ve světle nových nálezů u Mrtvého moře. Informace ČsSSPVZ, Brno 1959, 39 stran.

Jeskyně u Mrtvého moře vydávají svědectví. VaŽ, 1959, 490—493, 556 až 560.

J. M. Štajerman, Krizis rabovládečeského stroja v zapadnych provinciách Rímskej imperii, Moskva 1957. SPFFBU, C 6, 1959, 101—106.

O. V. Kudrjavcev, Issledovanija po istorii balkano-dunajskich oblastej v period Rímskej imperii i stat'ji po obščim problemam drevnej istorii, Moskva 1957. SPFFBU, C 6, 1959, 106.

Souborná díla o starověkých rukopisech od Mrtvého moře (M. Burrows, Die Schriftrollen vom Toten Meer, München, 1957; Mehr Klarheit über die Schriftrollen, München 1958). SPFFBU, E 4, 1959, 128—129.

Pavel Oliva, Pannonie a počátky krize římského imperia, Praha 1959. SPFFBU, E 4, 1959, 136—137.

1960

Jak psát vlastní jména a hodnosti v překladech děl z konce antiky? Zprávy JKF II, 1960, 72—77.

Vznik a vývoj raného křesťanství. Informace ČsSSPVZ, Brno 1960, 22 stran.

Dějiny světa, I. SNPL 1958. SPFFBU, E 5, 1960, 125—129 (napsáno ve spolupráci s F. Kalouskem).

Antika v dokumentech, I — Řecko. SNPL Praha 1959. SPFFBU, E 5, 1960, 129 až 131.

Theodora Büttner—Ernst Werner, Circumcellionen und Adamiten. Zwei Formen mittelalterlicher Haeresie. Berlin 1959. SPFFBU, E 5, 1960, 149—150.

1961

Le dessous social de l'usurpation de Silvain (Sociální pozadí Silvanovy uzurpace). SPFFBU, E 6, 1961, 169—178.

Historické kořeny křesťanství. VaŽ, 1961, 142—147.

Vývoj raného křesťanství. VaŽ, 1961, 212—216.

Odborná kniha v neodborném překladě (A. Donini, Studie z dějin náboženství, z ital. originálu přeložil J. Cihák, Praha 1961). Tvorba XXVI, 1961, 1195.

Dějiny světa, II. SNPL Praha 1959. SPFFBU, E 6, 1961, 235—240.

Eugeniusz Konik, Śląsk starożytny a imperium rzymskie, Warszawa—Wrocław 1959. SPFFBU, E 6, 1961, 247.

Ammianus Marcellinus with an English Translation by John C. Rolfe in Three Volumes. The Loeb Classical Library, London—Cambridge, Massachusetts. I (1956), II (1956), III (1958). SPFFBU, E 6, 1961, 284—285.

R. Egger, *Das Labarum, die Kaiserstandarte der Spätantike*, Wien 1960. SPFFBU, E 6, 1961, 296—297.

Pavel Oliva—Věra Olivová, *Spartakus*. Praha 1960. SPFFBU, E 6, 1961, 299.

P. Cornelli *Taciti libri qui supersunt*. Edidit Erich Koestermann. Tom. I: *Ab excessu Divi Augusti*. Lipsiae 1960. — Tom. II, fasc. I: *Historiarum libri*. Lipsiae 1961. SPFFBU, E 6, 1961, 299—300.

J. Van Ooteghem, *Lucius Licinius Lucullus*. Namur 1959. SPFFBU, E 6, 1961, 300.

1962

De honore Iuliani apud Ammianum Marcellinum XV 8,10 prope sperato. *Charisteria Francisco Novotný octogenario oblata* — Spisy UJEP FF, sv. 90, Praha 1962, 155—159.

Malý ateistický slovník — hesla z raného křesťanství. Praha 1962 (slovenský překlad Bratislava 1962).

† Prof. dr. Ferdinand Stiebitz (1894—1961). *Zprávy JKF IV*, 1962, 1—4. *Původ náboženství* (O knize O. Nahodila a A. Robka, vydané nakl. Orbis v Praze 1961). *Tvorba XXVII*, 1962, 424—425 (spolu s J. Gabrielem).

Řecké náboženství u Aristofana (R. Hošek, *Lidovost a lidové motivy u Aristofana*, Spisy UJEP FF, sv. 79, Praha 1962). *Tvorba XXVII*, 1962, 884.

A. S. Šofman, *Istoriija antičnoj Makedonii*. Část pervaža: *Doellinističeskaja Makedonija*. Kazaň 1960. SPFFBU, C 9, 1962, 159—160.

Dva sborníky článků z dějin náboženství. SPFFBU, C 9, 1962, 160—163.

Antika v dokumentech, II — Řím. SNPL Praha 1961. SPFFBU, E 7, 1962, 109—111.

Ladislav Vidman, *Etude sur la correspondance de Pline le Jeune avec Trajan*, Praha 1960. SPFFBU, E 7, 1962, 114.

C. Iulii Caesaris Commentarii rerum gestarum. Ed. O. Seel. Vol. I: *Bellum Gallicum*. Lipsiae 1961. SPFFBU, E 7, 1962, 130.

Jerzy Linderski, *Państwo a kolegia. Ze studiów nad historią rzymskich stowarzyszeń u schyłku republiki*. Kraków 1961. SPFFBU, E 7, 1962, 130—131.

1963

Die Politik der Söhne Konstantins d. Gr. mit Rücksicht auf den Übergang der Sklavenhalterordnung zum Feudalismus (Politika synů Konstantina Vel. se zřetelem na přechod otrokářského řádu k feudalismu). SPFFBU, C 10, 1963, 17—24.

Zvítězil jsi, Galilejský? *DaS V*, 1963, č. 8, 46—48.

A. S. Šofman, *Istoriija antičnoj Makedonii*. Část vtoraja: *Makedonija i Rim*. Kazaň 1963. SPFFBU, C 10, 1963, 144—145.

Jacques Moreau, *Die Christenverfolgung im römischen Reich*, Berlin 1961. SPFFBU, E 8, 1963, 160—161.

Gerold Walser—Thomas Pekáry, *Die Krise des römischen Reiches. Bericht über die Forschungen zur Geschichte des 3. Jahrhunderts (193—284 n. Chr.) von 1939 bis 1959*. Berlin 1962. SPFFBU, E 8, 1963, 161—162.

Excerpta Valesiana, rec. J. Moreau. Lipsiae 1961. SPFFBU, E 8, 1963, 162.

1964

La base politique de l'homousios d'Athanase. Eirene II, Praha 1964, 137—154.

Ekonomický boj venkova s městem v prvním století římského dominátu (Der ökonomische Kampf zwischen Land und Staat im ersten Jahrhundert des römischen Dominats). Sborník historický 12, Praha 1964, 169—203.

Ob istreblenii limigantov. Mnema Vladimír Groh (Spisy UJEP FF, sv. 92), Praha 1964, 57—69.

Brachte der Dominat das Ende der sklavischen Unfreiheit? (Nastal za dominátu konec otrocké nsvobody?). SPFFBU, E 9, 1964, 113—117.

O datování dochovaných pozdních římských zákonů. Zprávy JKF VI, 1964, 94—98.

Počátek spojení státu a církve. VaŽ, 1964, 11—16.

Proti dogmatickému pojetí společenského vývoje ve starověku. Informátor KD KPÚ, I, Brno 1964, č. 1, 1—8.

Popularizace vědeckých poznatků o antice. Antická konference 1964, Praha 1964, 161—172.

A. B. Ranovič, O prvotním křesťanství. SNPL Praha 1963. SPFFBU, E 9, 1964, 207 až 208.

A. J. Festugière, Antioche païenne et chrétienne. Libanius, Chrysostome et les moines de Syrie. Paris 1959. SPFFBU, E 9, 1964, 210.

Knud Hannestad, L'évolution des ressources agricoles de l'Italie du 4ème au 6ème siècle de notre ère. København 1962. SPFFBU, E 9, 1964, 211—212.

1965

Der politische Zwiespalt in den römischen Städten in der Mitte des IV. Jh. u. Z. Neue Beiträge zur Geschichte der Alten Welt, Band II: Römisches Reich, Akademie-Verlag, Berlin 1965, 223—232.

En marge de la visite de Constance à Rome en 357 (Na okraj Konstantiovy návštěvy Říma r. 357). SPFFBU, E 10, 1965, 107—115.

Pozdní antika v novém marxistickém bádání. Informátor KD KPÚ, II, Brno 1965, č. 1, 1—6.

K nedožitým sedmdesátinám profesora Vladimíra Groha. U 65 (čtrnáctideník University J. E. Purkyně, VIII, 1965), číslo 1—2, 7.

Wolfgang Seyfarth, Soziale Fragen der spätrömischen Kaiserzeit im Spiegel des Theodosianus. Berlin 1963. LF 88, 1965, 99—101.

Katedra starověké kultury. Ročenka UJEP 1964, Brno 1965, 104—105.

Dějiny starověku. Za redakce V. N. Ďjakova a S. I. Kovaljova. NPL Praha 1963. SPFFBU, E 10, 1965, 377—381.

Johannes Leipoldt, Der römische Kaiser Julian in der Religionsgeschichte, Berlin 1964. SPFFBU, E 10, 1965, 398—399.

Eugeniusz Konik, Znaleziska monet rzymskich na Śląsku, Wrocław—Warszawa—Kraków 1965. SPFFBU, E 10, 1965, 399.

1966

Das Christentum und die Sklavenhalterordnung im IV. Jh. u. Z. (Křesťanství a otrokářský řád ve IV. stol. n. l.). SPFFBU, E 11, 1966, 103 až 114.

Křesťanství a konec antického otrokářského řádu. VaŽ, 1966, 139—144.
Hesla: Peisistratos, polis, Řecko starověké — dějiny. Příruční slovník naučný III, Praha 1966, 545, 647, 934—936.

G. L. Kurbatov, Rannevizantijskij gorod (Antiochijska v IV veke). Izdatel'stvo Leninogradskogo universiteta 1962. ČsČH XIV, 1966, 223—224.

Atti del Colloquio Patavino sulla Historia Augusta. Roma 1963. LF 89, 1966, 204 až 206.

Elias Bickerman, Chronologie. 2. überarb. Auflage. Leipzig 1963. SPFFBU, E 11, 1966, 187—188.

Congressus Internationalis Antiquitas Graeco-Romana ac tempora nostra: Filosofie a historie. SPFFBU, E 11, 1966, 199—201.

1967

Inscriptiones Pannoniae Superioris in Slovacia Transdanubiana asservatae (Římské nápisy na Slovensku). (Spolu s R. Hoškem.) Spisy UJEP FF, sv. 125, Brno 1967, 127 stran.

Plutarchos, Životopisy slavných Řeků a Římanů, I—II. Uspořádání překladu A. Hartmanna, R. Mertlíka, F. Stiebitze a E. Svobodové, předmluva, poznámky a výběr ilustrací. Odeon Praha, 1967.

Die Rolle des Christentums am Ausgang der Antike. Das Altertum, Band 13, Berlin 1967, 176—181.

Boží zásady do politiky prvních křesťanských císařů. DaS IX, 1967, č. 11, 36—39.

Hermann Bengtson, Grundriss der römischen Geschichte mit Quellenkunde, 1. Band: Republik und Kaiserzeit bis 284 n. Chr. Handbuch der Altertumswissenschaft, III. Abt., 5. Teil, 1. Band. München 1967. SPFFBU, E 12, 1967, 246—249.

Jan Burián—Bohumila Mouchová, Záhadní Etruskové. Praha 1966. SPFFBU, E 12, 1967, 249—250.

1968

Jesus in der Lehre des Apollos (Ježíš v Apollově učení). SPFFBU, E 13, 1968, 163—174.

Život Ježíše Krista z hlediska metodologického. VaŽ, 1968, 398—406, 458—464, 544—552.

Josef Dobiáš, Dějiny československého území před vystoupením Slovanů. Praha 1964. Eiréne VII, 1968, 156—160.

Maria Capozza, Movimenti servili nel mondo romano in età repubblicana. I. dal 501 al 184 a. Cr. Roma 1966. Atene e Roma, Nuova Serie XIII, 1968, 182—185.

ABC světových dějin. Orbis Praha 1967. ČsČH XVI, 1968, 236—238 (napsáno spolu s J. Kolečkou).

Jan Burian, Hannibal. Praha 1967. SPFFBU, E 13, 1968, 224.

Jerzy Linderski, Rzymskie zgromadzenie wyborcze od Sulli po Cezara. Wrocław—Warszawa—Kraków 1966. SPFFBU, E 13, 1968, 224—225.

Řecké a latinské studie v Československu v edici Novinky literatury, Společenské vědy, řada VI: Jazykověda — literární věda. SPFFBU, E 13, 1968, 234—235.

1969

Lateránský obelisk a křesťanství Constantina Velikého (De obelisco Lateranensi atque Constantini Magni christianitate). SPFFBU, E 14, 1969, 95—115.

Tacitovi Chrestiani a apokalyptické číslo (Chrestiani des Tacitus und die apokalyptische Zahl). LF 92, 1969, 239—249.

Pergamské království uprostřed mocných říší. DaS XI, 1969, čís. 1, 15 až 18.

Katedra starověké kultury. Ročenka UJEP 1964—1968, Brno 1969, 475—480.

1970

Latina s iluzemi aneb Est modus in rebus? Cizí jazyky ve škole, XIII—1969/70, 242—244.

Ammien Marcellin, Histoire, tome I (livres XIV — XVI). Texte établi et traduit par Édouard Galletier avec la collaboration de Jacques Fontaine. Paris 1968. SPFFBU, E 15, 1970, 246—247.

Pierre-Marie Camus, Ammien Marcellin, témoin des courants culturels et religieux à la fin du IVe siècle. Paris 1967. SPFFBU, E 15, 1970, 247—248.

1971

Plutarchův návod ke šťastnému životu v antice a dnes. Doslov ke knize Plutarchos, Hovory o lidském štěstí, přel. F. Stiebitz. Odeon Praha 1971, 207—213.

Logia Jesu — Aussprüche einer literarisch geschilderten Persönlichkeit. Das Altertum, Band 17, Berlin 1971, 32—40.

1972

Ad Ammiani Marcellini libros XIV—XXI a W. Seyfarth novissime editos adnotationes criticae. Eirene X, 1972, 9—20.

Pavel Oliva, Sparta a její sociální problémy. Academia Praha 1971. SPFFBU, E 17, 1972, 158—159.

Ammien Marcellin, Histoire, tome II (livres XVII—XIX). Texte établi, traduit et annoté par Guy Sabbah. Paris 1970. SPFFBU, E 17, 1972, 165—169.

1973

Textová kritika ve filologické praxi. UJEP Brno 1973, 70 stran.

Encyklopedie antiky — hesla z politických dějin řeckých a pozdně římských a dějepisectví. Academia Praha 1973; 2. vydání, Praha 1974.

De lacuna in Ammiano Marcellino XVII 12, 7 nequiquam indicata. Zborník filozofickej fakulty Univerzity Komenského — Graecolatina et orientalia V, Bratislava 1973, 55—60.

1974

Ad Ammiani Marcellini libros XXII—XXXI a W. Seyfarth novissime editos adnotationes criticae. Eirene XII, 1974, 87—110.

Osmdesát let od narození Ferdinanda Stiebitze. Universitas 74, č. 4, Brno 1974, 108—110.

Vědecká práce na filosofické fakultě UJEP. Universitas 74, č. 5, Brno 1974, 3—8.

1975

Ammianus Marcellinus, Soumrak římské říše. Předmluva o autorovi, historický úvod, překlad a rejstřík s poznámkami. Odeon Praha 1975, stran 567 + 16 stran příloh + mapa.

Quae valetudini humanae utilia quaeque noxia Ammianus Marcellinus XXVII 4,14 iudicaverit. Classica atque mediaevalia Jaroslao Ludvíkovský octogenario oblata (Spisy UJEP FF, sv. 200), Brno 1975, 113—116.

Jaroslao Ludvíkovský octogenario epistola gratulatoria. Ibid. 9—11.

Osmdesátiny Jaroslava Ludvíkovského. Universitas 75, č. 3, Brno 1975, 96—98.

Vědecká soutěž posluchačů filozofické fakulty. Universitas 75, č. 4, Brno 1975, 88—90.

1976

Římský dominát. UJEP Brno 1976, stran 166; 1. dotisk 1978.

Die politischen Hintergründe der Homousios-Lehre des Athanasius. Die Kirche angesichts der Konstantinischen Wende, hrsg. von Gerhard Ruhbach. WdF 306, Darmstadt 1976, 297—321.

Půldruhého tisíciletí od konce starověku. Universitas 76, č. 4, Brno 1976, 73—78.

Katedra starověké kultury. Ročenka UJEP 1968—1975. Brno 1976, 740—748.

1977

Die Gattin des Caesars Gallus — hiess sie Constantina oder Constantia? (Ali se je žena carjeviča Galla imenovala Constantina ali Constantia?). Arheološki vestnik XXVIII, Ljubljana 1977, 428—435.

Problematika přímých antických vlivů na protohistorickou kulturu Československa. Universitas 77, č. 3, Brno 1977, 15—20.

Gary A. Crump, Ammianus Marcellinus as a Military Historian. Historia-Einzelschriften, Heft 27. Wiesbaden 1975. LF 100, 1977, 48—49.

Za Janem Benešem. Universitas 77, č. 6, Brno 1977, 99—100.

1978

Pavel Oliva, Zrození řecké civilizace. Academia Praha 1976. SPFFBU, E 22—23, 1977—1978, 299—300.

Ladislav Vidman, Psáno do kamene (Antická epigrafie). Academia Praha 1975. SPFFBU, E 22—23, 1977—1978, 300—301.

1979

Římská zahraniční politika ve IV. stol. n. l. a úloha křesťanství (Rimskájane vnešnjaja politika v IV veke n.e. i rol' christianstva — Die römische Aussenpolitik im IV. Jh. u. Z. und die Rolle des Christentums). SPFFBU, E 24, 1979, 57—63.

Ammien Marcellin, Histoire, tome IV (Livres XXIII—XXV). Texte établi et traduit et commentaire par Jacques Fontaine. Paris 1977. SPFFBU, E 24, 1979, 153 až 158.

Ammiani Marcellini Rerum gestarum libri qui supersunt. Edidit W. Seyfarth adiuvantibus L. Jacob-Karau et I. Ulmann. Leipzig 1978. Vol. I, II. SPFFBU, E 24, 1979, 159—160.

Joachim Szidat, Historischer Kommentar zu Ammianus Marcellinus Buch XX—XXI. Teil I: Die Erhebung Iulians. Historia-Einzelschriften, Heft 31. Wiesbaden 1977. LF 102, 1979, 48—50.

Jubileum orientalisty (Sto let od narození Bedřicha Hrozného). Rt 18, 7. 5. 1979, 3. Výbuch, který se zapsal do dějin (k 1900. výročí zániku Pompejí). Rt 33, 18. 8. 1979, 3.

1980

Využíváme ve vědeckém výzkumu všech možností studentské vědecké a odborné činnosti? Vysoká škola XXIX, 1980—81, 86—88.

M. Aurelius a naše území. Rt 11, 15. 3. 1980, 3.

Ammianus Marcellinus, Römische Geschichte. Lateinisch und deutsch und mit einem Kommentar versehen von W. Seyfarth. Vierter Teil — Buch 26—31. Akademie-Verlag Berlin 1978. LF 103, 1980, 55—56.

Gajusz Juliusz Cezar, Wojna galijska. Przełożył i opracował E. Konik. Wrocław—Warszawa—Kraków—Gdańsk 1978. SPFFBU, E 25, 1980, 316.

1981

Waldemar Ceran, Kościół wobec antychrześcijańskiej polityki cesarza Juliana Apostaty (L'attitude de l'Eglise envers la politique antichrétienne de l'empereur Julien l'Apostate). Łódź 1980. Byzantinoslavica XLII, 1981, 214—216.

Sto let od narození Františka Novotného. Universitas 81, č. 4, Brno 1981, 99—101.

Vědec a bojovník proti fašismu (scil. Vladimír Groh). Universitas 81, č. 5, Brno 1981, 103—104.

Dvacet let od smrti Ferdinanda Stiebitze. Universitas 81, č. 5, Brno 1981, 104—105.

1982

Hans-Werner Goetz, Die Geschichtstheologie des Orosius. IdF 32, Darmstadt 1980. LF 105, 1982, 174—177.

Guy Sabbah, La méthode d'Ammien Marcellin. Recherches sur la construction du discours historique dans les Res gestae. Paris 1978. Eirene XVIII, 1982, 156—159.

1983

Římský stát a katolická církev ve IV. století (Der römische Staat und die katholische Kirche im IV. Jahrhundert). Spisy UJEP FF, sv. 240, Brno 1983, stran 164 + 16 stran obr. příloh.

Rozklad římské říše v Zosimově pojetí. Doslov ke knize Zosimos, Stesky posledního Římana (přel. A. Hartmann), Odeon Praha 1983, 292—302.

Julians Nichtbeachtung der bösen Vorzeichen bei Ammianus Marcellinus XXIII 1,7 und XXV 2,8. LF 106, 1983, 169—173.

Ingomar Weiler, Der Sport bei den Völkern der Alten Welt. Eine Einführung. Mit dem Beitrag „Sport bei den Naturvölkern“ von Christoph Ulf. Darmstadt 1981. SPFFBU, E 28, 1983, 324—326.

Karl Hermann Schelkle, Paulus (Leben — Briefe — Theologie). EdF 152, Darmstadt 1981. SPFFBU, E 28, 1983, 326—327.

Ulrich Berner, Origenes. EdF 147, Darmstadt 1981. SPFFBU, E 28, 1983, 327—330.

Richard Klein, Die Romrede des Aelius Aristides, Einführung. Darmstadt 1981. SPFFBU, E 28, 1983, 330—332. •

1984

Starověká náboženství od polyteismu ke křesťanství. III. kapitola 2. podstatně přepracovaného vydání vysokoškolské učebnice Vědecký ateismus, SPN Praha 1984, 43—71.

Einige Bemerkungen zur Biographie des Ammianus Marcellinus. LF 107, 1984, 208—211.

Epigraphia philologicus interdum ludus. Zprávy JKF XXVI, 1984, 21—25. Sozial- und Wirtschaftsgeschichte der römischen Kaiserzeit, hrsg. von H. Schneider. WdF 552, Darmstadt 1981. SPFFBU, E 29, 1984, 243—245.

Hans Jürgen Tschiedel, Caesars „Anticato“. Eine Untersuchung der Testimonien und Fragmente. IdF 37, Darmstadt 1981. SPFFBU, E 29, 1984, 245—246.

1985

Zum Macht- und Einflussbereich der Kirche im spätrömischen und frühbyzantinischen Staat. From Late Antiquity to Early Byzantium, Academia Praha 1985, 65—68.

Zemřel Jaroslav Ludvíkovský. Universitas 85, č. 1, Brno 1985, 102—103.

In memoriam Jaroslai Ludvíkovský. LF 108, 1985, 108—109.

Joachim Szidat, Historischer Kommentar zu Ammianus Marcellinus Buch XX—XXI, Teil II: Die Verhandlungsphase. Historia-Einzelschriften. Heft 38. Wiesbaden 1981.

Eirene XXII, 1985, 123—126.

Klaus Rosen, Ammianus Marcellinus. EdF 183, Darmstadt 1982. SPFFBU, E 30, 1985, 187—189.

Polybios, hrsg. von K. Stiewe und N. Holzberg. WdF 347, Darmstadt 1982. SPFFBU, E 30, 1985, 185—187.

1986

Encyklopédia archeológie — hesla z dějin starověkého Východu. Obzor Bratislava 1986.

Politika a teologie v pozdní římské říši (Die Politik und die Theologie im spätrömischen Reich). Problémy křesťanství, Academia Praha 1986, 48—61.

Jan Burian—Pavel Oliva, Civilizace starověkého Středomoří. Svoboda Praha 1984, SPFFBU, E 31, 1986, 196—197.

Josef Klíma, Zákony Asýrie a Chaldejce — Pokračovatelé Chammurapiho. Academia Praha 1985. SPFFBU, E 31, 1986, 197—198.

Gerold Walsler, Hellas und Iran — Studien zu den griechisch-persischen Beziehungen vor Alexander. EdF 209, Darmstadt 1984. SPFFBU, E 31, 1986, 198—200.

Jakob Seibert, Das Zeitalter der Diadochen. EdF 185, Darmstadt 1983. SPFFBU, E 31, 1986, 201—202.

Karl Christ, Römische Geschichte und Wissenschaftsgeschichte. Erster Band: Römische Republik und augusteischer Principat. Darmstadt 1982. SPFFBU, E 31, 1986, 202—203.

1987

Poslední století starověku. UJEP Brno 1987. Stran 77.

Svět Plútarchových Moralií. Předmluva k překladu Plútarchos, O lásce a přátelství, Svoboda Praha 1987, 7—22.

Dies, quem Christiani Epiphania dicitant. Zprávy JKF XXVIII—XXIX, 1986—1987, 26—29.

Sechs Tausend Solidi dem entthronten Romulus Augustulus (Šest tisíc solidů pro sesazeného Romula Augustula). LF 110, 1987, 119—120.

Robert I. Irelands textkritische Akribie und seine anachronistische Verdammung des Gelenius (Textově kritická akribie Roberta I. Irelanda a jeho anachronistické zatracení Gelenia). SPFFBU, E 32, 1987, 135—140.

Katedra starověké kultury. Ročenka UJEP 1976—1985, Brno 1987, 352—354.

Radislav Hošek, Tituli Latini Pannoniae Superioris annis 1967—1982 in Slovacia reperti. Univerzita Karlova Praha 1985. LF 110, 1988, 54—55.

